

MEHMET RECAİ BEY
(TRABZON)

1886' (1302) yılında Ordu'da doğdu. Babası Ordu'nun ileri gelenlerinden **Nuri Kadızade Arif Efendi**'dir. İlk öğrenimini Ordu Rüştiyesinde tamamladıktan sonra 1899'da Heybeliada Bahriye Mektebine girdi. 1903'te Harbiye sınıfına geçerek 1905'te Güverte Mühendisi (Teğmen) rütbesiyle Deniz Kuvvetlerine katıldı. Heybetnüma Okul Gemisindeki öğrenim ve eğitiminden sonra 1909'da Mesudiye Zırhlısına atandı. 1912'de İngiltere'de inşa edilmekte olan Reşadiye Zırhlısına Bölük Subayı olarak gönderildi. 1913 yılı başında Yüzbaşılığa yükseltildi. I inci Dünya Savaşının ilk günlerinde İngiltere'nin gemiye el koyması üzerine diğer gemi personeli ile yurda döndü. Bahriye Mektebinde Sınıf Subayı olarak görevlendirildi. Sonra Deniz Yeni Erat Okuluna Bölük Subayı olarak verildi. Aynı okulun birinci subayı iken mütarekenin imza edilmesiyle millî mücadeleye katılmak üzere Anadolu'ya geçti. Ordu'da Müdafaayı Hukuk Teşkilâtını kurdu. TBMM I inci Dönemine Trabzon Milletvekili seçildi. Trabzon ve Gü-

müşane'de seçilen diğer milletvekilleri ile 6 Mayıs 1920' günü Çarşamba'dan yola çıktıklarında yerel eşkiya tarafından uğradıkları saldırı sonucu arkadaşları **İzzet Bey** (Trabzon) ve **Ziya Bey** (Gümüşane) şehit edildi. Diğer arkadaşları **Faik Bey** (Trabzon), **Veysel Rıza**, **Hasan Fehmi** ve **Mehmet Şükrü** (Gümüşane) ile Ankara'ya gelerek 20 Mayıs 1920'de TBMM'ne katıldı. Mecliste Millî Savunma ve Dışişleri komisyonlarında çalıştı. Son toplantı yılında Millî Eğitim ve Bayındırlık komisyonlarında üye idi. Bu arada 16 Mart 1922'de Ukrayna Hükümeti ile akdedilen antlaşmanın teatisine memur Heyet Üyesi olarak Rusya'ya gitti. Ordu-Sivas yolunun devlet yolları arasına alınmasına dair önerisi, 30 Nisan 1921'de 121 sayılı Kanun olarak kabul edildi.

II nci Dönemde Ordu'dan Milletvekili oldu. 1924'te Deniz Kuvvetlerini yeniden teşkilâtlandırma çalışmalarına katılarak bu yıl bütçesini inceleyecek özel komisyonda görev aldı. Ayrıca Bahriye kadrosunda açıkta kalacak subayları belirlemek için kurulan komisyona memur edildi. Meclisteki bahriyeli arkadaşları **Ahmet Hamdi Bey** (İstanbul), **Ali Rıza Bey** (Kastamonu) ve **Yusuf Ziya Bey** (Bolu) ile birlikte Bahriye Vekâletinin kurulmasında etkili oldu. Daha güçlü bir deniz kuvveti kurulması için yaptığı konuşmalarla dikkati çekti. 11 Mart 1926'da Binbaşı rütbesi ile ve isteği üzerine askerlikten emekliye ayrıldı.

III üncü ve IV üncü Dönemlerde yine Ordu'dan Milletvekili seçildi. Yasa görevini sürdürdüğü sırada hastalanarak 12 Aralık 1933'te Şişli Etfal Hastanesinde öldü. Cenazesi Ordu'ya götürülerek orada toprağa verildi. Evli bir çocuk sahibi idi. Resmî hâl tercümesinde İngilizce bildiği yazılıdır.